

Siiri Haarla

La Primavera 21.11. – 9.12.2018

Peilisali

Kun kuvaansa katsoo peilistä, onko heijastus totta vai lumetta?

Siiri Haarlan maalauksissa kuvastimet peilaavat toistaan. Teoksiin syntyy ristikkäisiä kuvia, sisäkkäisiä maailmoja, joissa hahmot heijastuvat yhä uusina kuvina. Ne herättävät ajatuksen siitä, onko jokin kuva toista alkuperäisempi, onko taideteosten takana oikea todellisuus, vai peilautuuko kaikki olemassa oleva jo johonkin toiseen – ihmisiin, ajatuksiin, kuviin, joista muodostuu loputtomia suhteiden ja häilyvien merkitysten ketjuja? Peileillä on kyky sekä heijastaa totuuksia että vääristää kuvajaisiaan. Haarlan teokset saavat kysymään, onko olemassa välittömiä kokemuksia todellisuudesta, vai onko välittömyyden sijaan kaikki jo ehdollistunutta aiemmille kokemuksillemme ja niiden antamille malleille. Onko meillä maailmassa jotakin todella omaa ja aitoa?

Haarlan näyttely herättää ajatuksia siitä, mitä on ihmisen elämä. Maalauksissa sen täyttävät peilikuvat ja illuusioiden maailmat, jossa kukin nauttii ja kärsii kuviksi muuttuneessa, aina jossakin toisaalla hämöttävässä todellisuudessa. Samalla tämä ihminen tavoittelee ominta, identiteettiä; halua olla minä itse, mutta sopeutua ryhmään, toivetta olla omaperäinen, mutta silti riittävän samanlainen kuin toiset. Miten tulla itseksi olemalla kuin joku muu ja haluamalla sitä, mikä kuuluu toiselle – tai oikeastaan loputtomille kuville maailmasta, niiden tuottamille ihanteille ja monien himoitsemille esineille? Näyttelijät näyttää jotakin näistä paradokseista hetkellä, jolloin kaikki on muuttunut kuviksi kuvista. Maalauksen diivat omaksuvat esitettäväkseen osia ja vetävät ylleen naamion, joka kätkee itse kunkin kasvot ja sovittaa ne muiden naamioituneiden joukkoon.

Maalauksissa elämästä syntyy tiedon ja kuvien näyttämö, jossa itketään ja nauretaan. Julkisuus on näkymistä, ja huomio kutsuu, jotta kuvat tunteikkaista kasvoista heijastuisivat yleisön nähtäväksi. On kuin tapahtumia ohjaisi käsikirjoitus, kuvat tallautuvat jalkoihin ja värikkäät papukaijat lehahtelevat matkien ja toistaen vuorosanoja. Samalla hahmot ovat lihallisia; Haarlan teoksissa niiden fyysisyys kuin pysäyttää näköiskuvien varjoteatterin.

Näyttämö on aiheena tuttu varsinkin saksalaisesta 1900-luvun alkupuolen ekspressionismista. Etenkin Max Beckmannin vieraantuneita ihmisiä kuhisevat näkymät ovat rinnastettavissa Haarlan teoksiin. Samalla hänen tyylillään on yhteyksiä minimalismin ja käsitetaiteen jälkeen syntyneeseen 1970- ja 1980-lukujen uusekspressionismiin, jossa maalaustaitteeseen palasivat esittävät muodot, raa'at tunteet ja niitä ilmaisevat voimakkaat värit.

Haarlan teokset ottavat kantaa siihen, miten kuvat todellisuudesta välittyvät meille ja muuttavat suhdettamme siihen. Toden ja haaveiden ristiriidat ovat usein tragikoomisia: Rakkaus, papukaija -teoksessa maailmaa katsotaan linssien läpi, jotka myös samalla piilottavat katsojan muilta. Huomio on haluttua, mutta silti saatamme katsoa toisista pois, kukin omaan suuntaamme. Ihmiset lähestyvät toisiaan naamioituneina, kuten myös Picnic-maalauksessa. Siinä Haarla kuvaa haavetta elämästä, joka on kuin ehtymätön nautiskelupaikka. Sen äärellä vallitsee parhaimmillaan filosofi Hegelin luonnehtima ainainen "elämän sunnuntai". Onnen metsästyksellä on myös kääntöpuoli: rujoimmillaan halu kokea ja nauttia synnyttää ruumiita, jotka saavat saaliin ja voitonmerkin muodon. Kun eväät on syöty ja kiikari näyttää uudet mahdollisuudet, on aika siirtyä peilipallon alla toiseen retkikohteeseen.

Halun, nautinnon ja lumeen kuvajaiset Siiri Haarla maalaa rohkeasti, siten, että illuusioiden käsittely on vailla illuusioita. Yhtä lailla toimivat myös maalausten värit. Kokemuksessamme ne eivät sulaudu pelkkään tiedon virtaan, vaan vaikuttavat aisteihin välittömästi ja vailla sanoja kuin olisivat heijastuksia tietoisuuden nimettömältä ulkopuolelta.